

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 2 жовтня 2026 р. № 1210

ЗМІНИ,
що вносяться до Порядку реалізації права
на академічну мобільність

1. Пункти 1 і 2 викласти в такій редакції:

“1. Цей Порядок визначає цілі, завдання, порядок організації академічної мобільності, умови повернення до місця постійного навчання (роботи), виконання програм академічної мобільності, визнання та зарахування її результатів для здобувачів освіти (наукових ступенів), які навчаються в закладах професійної, фахової передвищої та вищої освіти, наукових установах, а також працівників зазначених закладів та установ.

Учасниками академічної мобільності відповідно до цього Порядку можуть бути:

громадяни України, іноземці та особи без громадянства, особи, яким надано статус закордонного українця, особи, яких визнано біженцями, та особи, які потребують додаткового захисту, які здобувають професійну, фахову передвищу, вищу освіту певного освітнього, освітньо-наукового/освітньо-творчого рівня, науковий ступінь за денною (очною) формою здобуття освіти (з відривом від виробництва) або працюють за основним місцем роботи в певному українському закладі професійної, фахової передвищої, вищої освіти (науковій установі) і які на умовах і в порядку, визначених цим Порядком, беруть участь у програмі академічної мобільності в іноземному або іншому українському закладі освіти (науковій установі), іншій юридичній особі незалежно від організаційно-правової форми, зареєстрованій відповідно до законодавства України або утвореній відповідно до законодавства іноземної держави (далі — юридична особа);

іноземці, особи без громадянства, які здобувають вищу освіту, освіту рівня, аналогічного професійній, фаховій передвищій освіті, науковий ступінь або працюють в іноземному закладі освіти або науковій установі і які на умовах і в порядку, визначених цим Порядком, беруть участь у програмі академічної мобільності в певному українському закладі освіти (науковій установі), іншій юридичній особі, зареєстрованій відповідно до законодавства України.

Дія цього Порядку не поширюється на:

осіб, тимчасово допущених до занять;

слухачів;

здобувачів освіти, які в установленому законодавством порядку оформили перерву в навчанні та перебувають в академічній відпустці;

здобувачів освіти (наукового ступеня) військових закладів професійної, фахової передвищої, вищої освіти (закладів професійної, фахової передвищої, вищої освіти із специфічними умовами навчання), а також на працівників таких закладів;

здобувачів освіти (наукового ступеня), працівників закладу освіти (наукової установи), які направлені МОН за кордон на навчання, стажування, педагогічну, науково-педагогічну та наукову роботу для виконання міжнародних договорів України про співробітництво в галузі освіти та/або науки, міжнародних програм, проектів.

2. У цьому Порядку терміни вживаються в такому значенні:

заклад освіти (наукова установа) — український, іноземний заклад професійної, фахової передвищої, вищої освіти, наукова установа, їх відокремлені структурні підрозділи, що беруть участь у програмі академічної мобільності на умовах і в порядку, визначених цим Порядком;

заклад-партнер — український, іноземний заклад освіти (наукова установа), що бере участь у програмі академічної мобільності на підставі міжнародних договорів України про співробітництво у галузі освіти та/або науки, міжнародних програм та проектів або договорів про співробітництво між українськими закладами освіти чи між українським закладом освіти та іноземним закладом освіти;

іноземний заклад освіти (наукова установа) — заклад освіти (наукова установа), утворений відповідно до законодавства іноземної держави, який на умовах і в порядку, визначених цим Порядком, бере участь у програмі академічної мобільності, а також відокремлений структурний підрозділ іноземного закладу освіти (наукової установи), утворений для цілей цього Порядку на території України;

іноземний учасник академічної мобільності (далі — іноземний учасник) — особа, яка відповідає вимогам, зазначеним в абзаці четвертому пункту 1 цього Порядку, і реалізує право на академічну мобільність у певному українському закладі освіти (науковій установі), юридичній особі — партнері на умовах і в порядку, визначених цим Порядком;

юридична особа — партнер — юридична особа, що бере участь у програмі академічної мобільності на підставі міжнародних договорів України про співробітництво у галузі освіти, міжнародних програм та проектів або договорів про співробітництво між українським закладом професійної освіти та іншою юридичною особою, зареєстрованою відповідно до законодавства України, чи між українським закладом професійної освіти та іншою юридичною особою, утвореною відповідно до законодавства іноземної держави;

програма академічної мобільності — діяльність українських та іноземних закладів освіти, інших юридичних осіб, спрямована на забезпечення реалізації прав українських та іноземних учасників освітнього процесу, а також працівників закладу освіти (наукової установи) на академічну мобільність протягом визначеного часу на підставі угоди з іншим українським закладом освіти (науковою установою), юридичною особою або іноземним закладом-партнером чи юридичною особою — партнером на умовах і в порядку, визначених цим Порядком;

український заклад освіти (наукова установа) — український заклад професійної, фахової передвищої, вищої освіти (наукова установа), що розташований на території України, утворений органом державної влади, органом місцевого самоврядування, громадянином України або іншою юридичною особою відповідно до законодавства, який на умовах і в порядку, визначених цим Порядком, бере участь у програмі академічної мобільності, відокремлений структурний підрозділ українського закладу професійної, фахової передвищої, вищої освіти (наукової установи), що провадить освітню діяльність у сфері професійної, фахової передвищої, вищої освіти в установленому законодавством порядку;

український учасник академічної мобільності (далі — український учасник) — громадянин України, іноземець та особа без громадянства, особа, якій надано статус закордонного українця, особа, яку визнано біженцем, та особа, яка потребує додаткового захисту, які здобувають професійну, фахову передвищу, вищу освіту певного освітнього, освітньо-наукового/освітньо-творчого рівня, науковий ступінь за денною (очною) формою здобуття освіти (з відривом від виробництва) або працюють за основним місцем роботи в певному українському закладі професійної, фахової передвищої, вищої освіти (науковій установі) і реалізують право на академічну мобільність у певному іноземному або українському закладі освіти (науковій установі), юридичній особі на умовах і в порядку, визначених цим Порядком;

учасник академічної мобільності — український та іноземний учасник.

Термін “академічна мобільність у сфері вищої освіти” вживається у значенні, визначеному Законом України “Про вищу освіту”, термін “академічна мобільність у сфері фахової передвищої освіти” — у значенні, визначеному Законом України “Про фахову передвищу освіту”, термін “академічна мобільність у сфері професійної освіти” — у значенні, визначеному Законом України “Про професійну освіту”.

Інші терміни вживаються у значенні, визначеному Законами України “Про освіту”, “Про професійну освіту”, “Про фахову передвищу освіту”, “Про вищу освіту”, “Про наукову і науково-технічну діяльність”.

2. Абзац перший пункту 3 викласти в такій редакції:

“3. Не може брати участі у програмі академічної мобільності заклад освіти (наукова установа), інша юридична особа з іноземними інвестиціями держави, визнаної в установленому порядку державою-агресором або державою-окупантом, або заклад освіти (наукова установа), інша юридична особа, зареєстровані на території такої держави, або кінцевий бенефіціарний власник (контролер) якого є резидентом держави-агресора або держави-окупанта, або у разі, коли іноземний заклад освіти (наукова установа), інша юридична особа мають постійне місцезнаходження на території держави-агресора, держави-окупанта або держави, що не визнає тимчасово окуповані території такими, що належать Україні.”.

3. Пункт 4 викласти в такій редакції:

“4. Діяльність українських, іноземних закладів освіти (наукових установ), інших юридичних осіб та учасників академічної мобільності під час виконання програм академічної мобільності повинна відповідати основним принципам Спільної декларації міністрів освіти Європи “Європейський простір у сфері вищої освіти”, вчиненої у м. Болоньї 19 червня 1999 р. (Болонська декларація), Угоді про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, ратифікованій Законом України від 16 вересня 2014 р. № 1678-VII, міжнародним науковим програмам, зокрема рамковим програмам Європейського Союзу з досліджень та інновацій, програмним документам у сфері освіти, розробленим міжнародними організаціями, міжнародним договорам України та іншим документам, що визначають політику України у сферах освіти і науки.”.

4. Пункти 6—9 викласти в такій редакції:

“6. Для реалізації права на академічну мобільність український та іноземний заклад освіти (наукова установа) або інший український заклад освіти (наукова установа), інша юридична особа — партнер укладають у паперовій або електронній формі договір між закладами-партнерами або з іншою юридичною особою — партнером про виконання програми академічної мобільності (далі — партнерський договір).

Укладення договору про співробітництво між закладами-партнерами або з іншою юридичною особою — партнером, а також партнерського договору та договору академічної мобільності в умовах воєнного стану здійснюється в електронній формі з використанням кваліфікованого електронного підпису. У разі неможливості використання кваліфікованого електронного підпису здійснюється обмін листами про намір співробітництва, виконання програми академічної мобільності та підтвердження виконання зобов'язань після завершення або скасування воєнного стану.

Особа, яку відібрано відповідно до вимог цього Порядку для участі у програмі академічної мобільності, укладає з українським закладом освіти (науковою установою) постійного місця навчання (роботи) договір академічної мобільності.

Право на академічну мобільність також може бути реалізоване українськими учасниками освітнього процесу, а також працівниками закладу освіти (наукової установи) за власною ініціативою за умови позитивного рішення керівника закладу освіти (наукової установи), прийнятого на підставі подання та індивідуального запрошення від іноземного закладу освіти (наукової установи), іншої юридичної особи. Статус учасника академічної мобільності відповідно до цього Порядку така особа набуває з моменту прийняття рішення керівника закладу освіти (наукової установи). З цього моменту на таку особу поширюються всі права та обов'язки українського учасника, визначені цим Порядком, а на заклад освіти (наукову установу) постійного місця навчання (роботи) та заклад освіти (наукову установу), іншу юридичну особу, що надали запрошення, — всі права та обов'язки, визначені цим Порядком для закладів-партнерів, крім фінансування витрат українського учасника, що здійснюється відповідно до другого речення абзацу сьомого пункту 20 цього Порядку.

7. Академічна мобільність здобувачів освіти (наукового ступеня), а також педагогічних, науково-педагогічних, наукових, інших працівників закладів освіти (наукових установ) поділяється на:

1) за місцем її реалізації:

внутрішню, що передбачає навчання, стажування, викладання, виконання програми академічної мобільності українським учасником в іншому українському закладі освіти (науковій установі), іншій юридичній особі, зареєстрованій відповідно до законодавства України, відмінних від місця постійного навчання (роботи);

міжнародну, що передбачає навчання, стажування, викладання, виконання програми академічної мобільності українським учасником в іноземному закладі освіти, іншій юридичній особі, утвореній відповідно до законодавства іноземної держави, або іноземного учасника в українському закладі освіти (науковій установі), іншій юридичній особі, зареєстрованій відповідно до законодавства України;

2) за сферою діяльності — на освітню та наукову;

3) за способом реалізації:

очну, що передбачає фізичне переміщення учасника академічної мобільності до закладу-партнера;

дистанційну, що передбачає інтерактивну взаємодію учасника академічної мобільності, що забезпечується використанням відповідних інформаційно-комунікаційних технологій;

змішану, що передбачає очно-дистанційну участь учасника академічної мобільності.

8. Освітня академічна мобільність за процедурою визнання результату програми академічної мобільності поділяється на:

кредитну, що передбачає навчання українського учасника в іноземному або українському (відмінному від постійного місця навчання) закладі — партнері чи іншій юридичній особі — партнері або іноземного учасника в українському закладі — партнері чи іншій юридичній особі — партнері з метою досягнення результатів навчання та/або відповідних компетентностей із здобуттям або без здобуття кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі — кредити ЄКТС), що будуть визнані в українському (для українського учасника) або іноземному (для іноземного учасника) закладі — партнері постійного місця навчання;

ступеневу, що передбачає навчання українського учасника в іноземному або українському закладі — партнері чи іншій юридичній особі — партнері або іноземного учасника в українському закладі — партнері чи іншій юридичній особі — партнері за узгодженими між такими закладами освітніми (освітньо-професійними) програмами з метою здобуття певного рівня освіти, що дає такому учаснику право на отримання документа про професійну, фахову передвищу або вищу освіту в установленому законодавством порядку.

9. Формами академічної мобільності є:

1) для учасників академічної мобільності, які здобувають освітню кваліфікацію спеціаліста, освітньо-професійний ступінь фахового молодшого бакалавра, бакалавра, магістра:

навчання за освітніми (освітньо-професійними) програмами кредитної або ступеневої академічної мобільності;

стажування;

мовне стажування (удосконалення рівня практичного володіння іноземною мовою в певній професійній діяльності або галузі знань);

навчально-наукове стажування (діяльність, спрямована на набуття практичного досвіду на основі досліджень та формування нових професійних компетентностей у психолого-педагогічній, науково-дослідній, організаційно-управлінській діяльності в межах певної професійної кваліфікації/спеціальності/галузі знань);

наукове стажування;

практика (отримання досвіду професійної діяльності в галузі майбутньої, наявної, суміжної професійної кваліфікації/спеціальності під керівництвом працівників закладу освіти (наукової установи), іншої юридичної особи — партнера з метою формування фахових компетентностей та навичок у реальних, зокрема виробничих, умовах для прийняття самостійних рішень у практичній діяльності, оволодіння методами, формами організації та засобами праці в певній професійній діяльності або галузі знань);

інші форми (участь у семінарах, конференціях, виступи та публікації в межах певної професійної кваліфікації/спеціальності/галузі знань тощо), що не суперечать законодавству та відповідають вимогам, встановленим пунктом 10 цього Порядку;

2) для учасників академічної мобільності, які здобувають третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень вищої освіти, науковий ступінь доктора наук або є педагогічними, науково-педагогічними, науковими, іншими працівниками закладу освіти (наукової установи):

участь у програмах кредитної академічної мобільності учасників академічної мобільності, які здобувають третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень вищої освіти;

участь у спільних освітніх та/або наукових проектах (діяльність у складі тимчасової проектної групи, утвореної на певний строк для реалізації мети та виконання завдань певного освітнього або наукового проекту за рахунок гранту, наданого закладам-партнерам);

викладання;

стажування;

наукове дослідження;

наукове стажування;

мовне стажування;

підвищення кваліфікації;

інші форми (участь у семінарах, конференціях, виступи та публікації в межах певної професійної кваліфікації/спеціальності/галузі знань тощо), що не суперечать законодавству.”.

5. Абзац другий пункту 11 після слів “здобувають” доповнити словами “освітню кваліфікацію спеціаліста,”.

6. Пункти 12 і 13 викласти в такій редакції:

“12. Під час реалізації здобувачем освіти права на академічну мобільність будь-якого виду та форми повинні виконуватися такі умови:

мета та завдання академічної мобільності відповідають навчальним цілям, орієнтованим на отримання таким здобувачем професійного досвіду

в галузі майбутньої, наявної, суміжної спеціальності, професійної кваліфікації, професійних компетентностей та навичок;

навчання за програмою академічної мобільності здійснюється під керівництвом визначеного працівника закладу освіти (наукової установи), іншої юридичної особи за узгодженими освітніми (освітньо-професійними) програмами закладів-партнерів або юридичних осіб — партнерів;

результати академічної мобільності визначаються у кредитах ЄКТС та/або відповідних компетентностях, результатах навчання (без здобуття кредитів ЄКТС), що будуть визнані українським закладом постійного місця навчання (для українського учасника) або іноземним закладом постійного місця навчання (для іноземного учасника);

під час реалізації здобувачем освіти права на академічну мобільність будь-якого виду чи форми, який навчається в українському закладі на підставі державного (регіонального) замовлення або планового обсягу прийому, строк здобуття певного освітнього, освітньо-наукового/освітньо-творчого рівня або наукового ступеня не повинен збільшуватися. У разі коли ця вимога не виконується (не може бути виконана), здобуття таким здобувачем освітнього, освітньо-наукового/освітньо-творчого рівня або наукового ступеня після закінчення нормативного строку навчання здійснюється за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб.

13. З метою організації та реалізації права на академічну мобільність будь-якого виду та форми закладами-партнерами або юридичними особами — партнерами в партнерському договорі зазначаються:

мета, завдання, вид та форма, тривалість, строк (у разі потреби етапи) академічної мобільності;

результати, яких очікується досягти;

документ, що отримує український та/або іноземний учасник після завершення участі у програмі академічної мобільності;

права та обов'язки закладів-партнерів або юридичних осіб — партнерів;

критерії відбору учасників академічної мобільності та сторона, що здійснюватиме відбір;

перелік документів, необхідних для участі у програмі академічної мобільності, вимоги до них, процедура та строк їх подання;

фінансові умови програми академічної мобільності, умови медичного забезпечення або медичного страхування;

строк, умови та порядок звітування учасника академічної мобільності під час або після повернення до закладу освіти постійного місця навчання (роботи), порядок визнання результатів академічної мобільності, а також заходи, що вживаються в разі недосягнення мети академічної мобільності

та/або невизнання її результатів, виникнення конфліктних або непередбачуваних ситуацій під час участі у програмі академічної мобільності або визнання її результатів;

строк, умови та порядок ліквідації академічної заборгованості у закладах-партнерах (для освітньої академічної мобільності);

порядок внесення змін до партнерського договору;

підрозділи закладів-партнерів або юридичних осіб — партнерів, що забезпечують виконання програми академічної мобільності, контактні особи;

інші умови, необхідні для забезпечення досягнення результатів академічної мобільності.

Для освітньої академічної мобільності обов'язковим є визначення закладами-партнерами в партнерському договорі переліку і змісту освітніх компонентів, порядку вибору додаткових навчальних дисциплін (крім вивчення в закладі-партнері обов'язкових навчальних дисциплін), обсягу навчального навантаження, детального опису оцінювання результатів та їх відображення в додатку до диплома, форми та змісту академічної довідки або інших аналогічних документів, де зазначаються результати академічної мобільності.

У разі укладення партнерського договору в умовах воєнного стану здобувачі освіти (наукового ступеня) попереджаються закладом освіти (науковою установою) постійного місця навчання про можливість перезарахування неповного обсягу кредитів ЄКТС, отриманих у межах програми внутрішньої академічної мобільності, та необхідність вивчення додаткових освітніх компонентів у закладі освіти (науковій установі) постійного місця навчання для завершення програми підготовки за відповідним освітнім рівнем.

У разі коли під час участі у програмі академічної мобільності виникають ситуації, не врегульовані партнерським договором, вони можуть визначатися в договорі академічної мобільності між учасником та закладом-партнером постійного місця навчання, якщо не зачіпаються інтереси іншого закладу-партнера, і за погодженням із закладом-партнером або юридичною особою — партнером, якщо його інтереси зачіпаються.

У разі залучення до виконання програми академічної мобільності фінансової або іншої підтримки юридичних осіб, які не беруть участі в програмах академічної мобільності (крім закладу-партнера або юридичної особи — партнера), така юридична особа є третьою стороною під час укладання партнерського договору.”

7. У пункті 14:

1) абзац перший викласти в такій редакції:

“14. У договорі академічної мобільності, що укладається між особою, яку відібрано відповідно до вимог цього Порядку для участі у програмі академічної мобільності, та українським закладом освіти (науковою установою) постійного місця навчання (роботи), зазначаються:”;

2) абзац одинадцятий після слів “на підставі державного (регіонального) замовлення” доповнити словами “або планового обсягу прийому”.

8. Абзац п'ятий пункту 15 викласти в такій редакції:

“Відомості про українського учасника освітньої академічної мобільності вносяться до Єдиної державної електронної бази з питань освіти українським закладом освіти постійного місця навчання, а в разі участі українського учасника освітньої академічної мобільності у внутрішній освітній академічній мобільності — також закладом-партнером як про учасника, що тимчасово допущений до занять.”.

9. В абзаці першому пункту 20 слова “українського закладу” замінити словами “українського закладу освіти (наукової установи)”.

10. Пункт 21 виключити.
